مختار

(گازیت نی قیمتی :)
بر ییللیق ۶ منات آلنی آیلیق ۳ منات بر منه سی ۱ کفیک . آلنی آیدان کیم گه مشتری قبول ایتلمی
گازیت ده اعلان ایتیف اوزو نوبراوی بولغان زاتنی باسدیرمغه سویگن گشی نی زاتی قبول ایتیله . اعلان نی هار سطر سوه بر کرن باسغانغه ۲۵ کفیک آلینه آرتیق باسدیرسه کیم ایتیله

خلق غه فایده لی مقاله لار گلسه گازیت گه یازیلاجاق . باسیلماسی قالغان مقاله لار قایتاریلماس .
آدریس لیرین آلیشدیرمغه سویگین لیر ۳۰ کفیک بیرسین . شولای بیرسه آدریس آلیشدیریلماس
گازیت گه یازیلماغه سویگن گشی گه بیزن آدریس شو :
Г.-Х.-Шура Д. О.
M. M. MABPAEBY

شو جمعه ده بن هر خمیس کون چیقاغان گازیت . شونی یوروتیکن یولی : شریعت غه یاراشغان کوییده خلقغه علم صنعتی ، آلشی بیرشنی یاشاولوقنی یولاریمیز کورسیتماق . داونکی بر سوزن اوزکه فایده لقلانی آراسندغی سیاسی ایشلینکی بوسون خبرلرین یازف خلقنی ییلیمین هنیرین آرتدیرماق .

(داغستاندہ)

حریت — انقلاب بولغان دان بیرلی ، روسیه ولایت لاری ایچیندہ ، بیزین داغستان کوف یخشی فراغت کوییده فالیف توره ، روسیه نی باشغه باشغه یاقلاریندان ، توقناوسوز ، فتنه لی ، قان توکماقنی خبرلاری گیله . شوزات بیرده تماشا زاتده توگول ، انقلاب خاصوقده شولای اولو انقلاب شولای سامه « قرمان » لار بیرمی باسیلیف ییتمی ؛ شو ، انقلاب نی طبیعتی داغستان نی آیتساق ؛ الله نی یخشی لغیندان بیزین داغستانده شولای فتنه لر بولمادی . شولای بولماقده بولان بیرچه بیزین داغستان ده ده یامان ایشلیر کیم بولمای ؛ داغستان نی بیر بیر بیرلرینده ین : « عادل » نظام بوزولماقنی خلق سایلاب قویغان کامیسارلار ییمک ، کامیت لر ییمک ، باشچی آدم لاغه قولاق آسماماقنی حتی اولاغه تابع بولماغه یاراماس ! اولار آیتغان زاتنی قبول ایتمگه یاراماس ! دیف خلقنی اولاردان قایتارماقنی حقیندان خبرلار ایشیتیله ؛ یا نغیز ایشیتلف قالمای ، « رسمی » کوییده ییلدیرمه ده ییلدیرر . داغستان نی بیر بیر آدم لاری ایته گین شوزاتنی بیزکوف تیرس یاراماغان زات کوره بیز . بیز یاقدان شوزات بیزین دین گه یاراشمای : شو کامیسارلار ده کامیت لیرده بیزین خلق سایلاف « بیعت » ایتیف قویغان اوستو بوزده گی آدم لار دیر . شولای اوستو بوزده گی آدم لاغه مطیع بولماق بیزین شریعت ده ده بیزگه بیک قتی بوبورغان ، ایتمی قویساق بیز کوناهغه توشه گن بورج بولغان وظیفه در . گیرتی کامیسارلاییده کامیت لنیده آراسیندہ ، توز یوروملیگین ، خلق اینانماغان آدم لارده بولماغه یارای . شو غار بیزده انکار لیف ایتمی بیز . امّا شولای آدم لانی تایدیرف شولانی بیرینده ، اینانملی ، توز یوروملیگین آدم لانی قوبماغه خلقنی اختیاری بار . داغیده بیزین بیر بیر آدم لار شولانی سایلاغان بیرنی آراسینه گیرمی ، شولای بولغانغه اولاغه تنغلامی بولماغه یارای شو نوده بیز توز کورمی بیز نیچک بوساده بیزین داغستان نی کوبوسو خلقی یخشی گوروف شو آدم لانی سایلاغان ؛ شولای بولغانده بیزین بز بز آز آدم لار کوف آدم لار دان آیریلیف ، اوز لیر سویگین سویگین زاتنی ایتمگه گیریشسه خلقنی آراسینه آیریلیق نی سالماق ؛ « جماعت » دان « سواد اعظم » دان آیریلیف آدم لانی آراسینه « تفرقه » سالماق بوله . شوده بیزین دین ده بیرده یاراماي . بیر بیر کامیسارلار ، کامیت لیر شوایشلینی آراسینه قوشولماغان اوزلگه مطیع بولماغان آدم لاغه ، پرادا اولستنوی کامیت گه گیلگین اشلیقدان شیکر دین اندان باشغه داندہ بیرنی دیف آیته . گیرتی بوسه کامیسارلانی ، کامیت لنی شوایشیده آنجه توز توکل . پرادا اولستنوی کامیت اج آدم لانی تویدورماقنی ایشینه قارامغه قویغان آدم لار دیر . سایلاماقنی ایشینی آراسینه قوشولماغان دیف بیر بیر آدم لغه تیشلی زاتنی گیری اورماغه اختیاری بولماس . مثلاً : روسیه ده حکومتدان راضی توکل ، سایلاماقنی ایشینه ده قوشولمای اوغار « پرو تیستو » (عیب) ده ایتیف توقتاغان خیلی آدم لار بار آلدینده بار ایدی . امّا باشغه خلق غه بیره گین آشایغان زاتنی اولاغه ده بیره ایدی هالیده بیره . بیزین مونده ده اوستونده گی آدم لاغه تینغلامایدر لاغه تیشلی تنبیه ایتمگه یارار ؛ آچدان اولتورمگه خاصوقده کوناهسیز باشلانی قاتونلانی آج ایتمگه هیچ یاراماس . بو بیر یاقدان ؛ بیر داغی یاغیندان شوزات بیزین داغستان نی مصلحتینه ده ، منفعتینه ده یاراشمای : بار ده ملت لیر گیله جاق زمان نی اوز لیر سویگین کوییده ایتمگه اوزلینی بارلیغین آلدین بیرلی چیقارماغه اوزلینی ایچیندہ یاراشیف ، بیر بولوف چالیشاغان زمان ده داغستان نی بسرمان قاردا شلاری اوزلینی مصلحتین اونوتوف ، اوز لیر بیر بیری بولان ایریشیف توقتاماق ، کوبوسو خلق ایتگین گه ، اولار سویگنگه آزلار یاراشماق های های بیز اوزو بوزنو وطنیبیزغه ، بیزین ملتیبیزگه ایته گین بیک اولو خیانت لیف دیر . بو زمان بیک گیرکلی زمان ؛ هالی بیز بیر دقیقه نیده بوش ، قایغیرماسلیق ایتیف بیرمگه یاراماس ! روسیه نی کوبوسو یاغی قان نی ، اونتوایچیندہ شواوت بیزین شو بیرگه یتشمگه یووق بولغان ؛ بیزین مونده ده بیک قاتی قانلار

توكل ميكه يارای . بيزين وطنمز اوتدان قوتقارماغه ، داغستانلی قان بولان بويامقدان ساقلامغه توشسه بيز ايچيمزده بيربولماغه بيز بيربيزگه تينغلامغه گيرك بيز .

ای داغستانلی بسرمان قاردشلاری ! بيز بيرلريمز ايتگينلی بيرلريمز قبول ايتمسی ايچيمزده ايريشيف ، يوق بيردن دوشمانليف لانی چيغاريف تورمای ايچيمزده يارا اشماغه ، بيربولماغه گيرك بيز ، بيربولوف يارا شيف يخشی كوريده يوروسك بيزين اوستوبوزگه هيچ بيرملت آياق باسماس ، بيزكه ظلم ايتيف بولماس . هالی بولغونجه بيزين اوستوبوزگه گيلگين بارده تارليقلارقيين ليقلار بيز بيربيز بولان يارا اشماماقدان گيلگين ايدی ؛ سيز يوره گيگيزنی توقتاشديريف بيليگين : بيز ايچيمزده ايريشسك هاليده بيز بسرمان ليقنی باشغه لانی آياق توبونه تاشلاريز ؛ ای بسرمان ! سينی « دينی » « ملّی » ياخينغ ناموسونغ شوزاتنی قبول ايترمو ؟

(ياشيرتين وعده لار)

داو باشلانه غان زمان ده يوسون آندان سونغ بوسون اروس لانيده يولداش لرينيده آراسيده ايتيلگين ياشيرتين معاهده لانی بالشيويك لنی حكومتی خلق غم ظاهرا ايتماقنی گيتگين نومرده بيان ده ايتيف اول معاهده لانی صورتين ، بولغان كوريده (عينين) گيله جاق نومير ليرده يازماغه وعده ايتگين ايدك بيز . « استانبول » نو « بوغاز » لانی حقيندا بولغان معاهده نی صورتی مونه شودور :

(« استانبول » بوده بوغازنيده حقيندا يارا شولوق)

١٩١٥ نجی ييل نی ١٩ نجو فوراليده روسيه نی خارجی ايشلرينه قارايغان وزيری فرانسه ليده انگليس ليده « سفير » لرينه شولای بيلديرگن : شوداو بينگين سونغ ، « استانبول » شهری ، « بوسفور » بوغازنی گون باتيش ياغی ، « مرمره » دنگيز « دارداينل بوغاز » « اينوس » - « ميديا » نی خطينه يتشگنجه « تراكيا » ، « بوسفور » بوغازنيده « سقريه » دگن سونوده آراسيده غی يرلر

« ازمير » نی ارتده كورستيه جاق بيرفايده ، « مرمره » دينگيزده گی اوتاولار ، « ايمبروس » « تينه دوس » دگن اوتاولار اروس لاغه بيريلمگه گيرك ؛ شو يرلرده گی ، انگليس - فرانسه لانی خاص حقوقلاری ، اختيارلاری بوزولماماقنی شرطی بولان » ديف .

فرانسه لانی ، انگليس لنی حكومتيده ، تورگيده بوسون اوزگه يرده بوسون اوزليرطلب ايتمگن زاتلانی اروسلار قبول ايتماقنی شرطی بولان اروسلانی شرطلرين قبول ايتدی .

تورگيه نی يربنده فرانسه لارده انگليس ليرده طلب ايتمگن زاتلار شولار : روسيه دان گيلميگين ، روسيه غه گيتميگين مالللاغه استانبول نو « ترانزيه » (١) بولماق ليغی ايرگين ، گيری اورولماينغان يرايتف ايتماق ؛ ساوديگر گيمه لنی بوغازلار دان يرده گيری اورمای يوروگه قويماق ؛ عثمانلی لانی يرينده فرانسه لانيده انگليس لنيده اختيارلارين ، حقوقلارين تصديق ايتف اولانی قبول ايتماق .

شو عثمانلی لانی يرينده بولاجاق اختيارلانی حقوقلانی فرانسه لنيده انگليس لنيده اوروس لنيده حكومت لاری يارا شيف تعيين (بيلگيلی) ايتمه جاق .

عربستان ده بسرمان لاغه سيلی مقدس بولغان يرلر (مكّه مدينه) اوزباشينه تورغان يربسرمان حكومتنی قولونده بولاجاق .

١٩٠٧ نجی ييل اروس لانيده انگليس لنيده آراسيده ايتيلگين وعده غه گوره ، ايران ده يا روسيه نی ياده انگليس نی اختيارينده بولمای اراده قويغان « منطقه » لانی (يرياق) داو دان سونغ انگليزه نی اختيارينه گيرمگه گيرك . روسيه حكومت ، انگليس ليرده فرانسه لارده طلب ايتمگن شوزاتلانی قبول ايتماق بولان بيرچه شوزاتنيده اوستونه قوشه : عربستان ده بسرمان لاغه مقدس ، سيلی بولغان يرلر (مكّه مدينه) تورگلنی قولونده قاليف تورگلنی

(١) « ترانزيه » باشغه فاچه ليف غم مال بيرماق ، ياده باشغه فاچه ليقدان مال گيلتيرماقغه آتيلاغان زات .

سلطانی (خليفه) بولوف قاليرمو ؛ ياده اونده اوزباشينه تورغان فاچه ليف بولورمو ؟ امّا بيز روسيه فاچه ليف (خليفه ليقنی) تورگليردين آييرماغه سويه بيز .

ايران ده ده ، اراده قاليف توراغان يرليرلر (منطقه) انگليس لنی نفوذونده اختيارينده بولماقغه راضی بولماقده بولان بيرچه روسيه حكومت « اصفهان » « يزد » دگن شهرلانی آيلانه سينداغی يرلنی روسيه غه بيرماقنی طلب ايتيه . شوكوريده ايران ده ، اراده قويغان يرلنی روسيه - افغانستان نی داروونده « ذوالفقار » نی قيريسينده روسيه نی داروونه يووق يرده روسيه غه بولماغه گيرك .

داغيده روسيه حكومت روسيه بولان داروده يربولغان « شمالی » (تيمرقاريق) افغانستان نی ايشيندە ١٩١٥ نجی ييل بولغان مذاكره ده (مشاوره ده) طلب ايتگين كوبگه گوره بيندريماقنی طلب ايتيه .

ايتاليا داوغه قوشولغان زمانده ، بيزين شو طلب لانی ايتاليا لنی حكومتينه بيلديريف اولار ده قبول ايتدی ؛ داودا بيز اوزغان سونغ بيزگه بيريله گن يرليرده انگليس لگه ده فرانسه لاغه ده بولغان يمك حقوقلاری اختيارلاری ايتاليا لغه ده بيرماقنی شوكوريده ايتاليا لنی اوموتلارين خاصو گون توروش ياقده غی اوموتلارين تمام ايتماقنی شرطی بولان » .

اداره — ای بسرمانلار ! سيزده فكر ايتيگيز !

اعلان غازی قموقلو خليل نی اولانی محمد نی قاره ٧ ياشنده غی گيچی قارقله نی تيشی ايشيگی تاس بولغان « مسلم اول » دان . آنی تافغان گيشی گه بيسی ٢٥ مناث بيره جاق . تافغان گيشی شوراده غی غازی قموقلو عرب كازيت نی يازاغان علی گه بيلديرسين .

(« باشقرد » لانی مختاريتی)

« اورينبورغ » دان گيله گن خبرلغه قاراغانده : باشقرد لانی مجلسينده ، باشقرد لانی تفراغينده « اورينبورغ »

دن طلبه اینلگین زاتلاغه جواب بیریلمی ایدی
به ریلگین کاغیذلارده یاتا ایدی . هرماقتا
لی اوگونلین آلیشیندی ، حقلی طلب لاغه آن
ف جواب بیریله گین گونله ن توردو . شوغار
رده دار المعلمین لیر آچماغه بولدوق .
ندیله ن . امین سیزگه هلی گه بیرلی داغستان
معلم لیك اینگین لنی بیلمین گورسه تهیم
گونگه بیرلی داغستان نی مکتب لاری تمام
روشچه ایدی ، داغستانده ملی مکتب ایزله ماق
ون تابولمای ایدی . اول روشچه مکتب لارده
لم لیك ایته گن لنی کوبوسو اوروس ویرآزقدر
لمان معلم لیر ایدی ؛ بوتون داغستانده یا نغیز
ن معلم دار المعلمین دین اذن آلغان ایدی ،
شغه لاری هر نه یرده اوخوغان بوسه ده
ست گیلگین معلم لیر ایدی ؛ مین اولانی
م سون ، هو نیرین ، قایده اوخوغان لارین
یمین . مونه شو آچیلغان دار المعلمین
گه اولای نظامسین معلم لیر توگل کیرتی معلم
ن ، مربیلر یتشدیره جاقدیر . داغستان
ملی یاشاونو آچیلما قلیغی جو مکتب سایه لی
ذجاقدر . دار المعلمین گه مدیر ایتف
ین اینگین جواد بیك رفیع بیگوف جنابلرینا
مکتب نی تاپشوره مان : جواد بیك گنجه
رنی ضیا لیلر یندان ، دار الفنون نو تاریخ
عبه سین بیتدیرگین یاش آدم دیر . جواد
ن گربر نچی کومك چی ویولداش ایتف معلم
ه قاضی دیبروف نو گورسته مین . اومو ت
ه بیز بو ایکی آدم نی چالیشما قلیغی سایه لی
دار المعلمیندین اومو ت اینگین فایده حاصل
ر دیف .

محمد افندیدن سونغ اوبلاستنوی ساوه ت
تیندان حیدار باماتوف سویلمگه باشلادی
نی آچیلغان دار المعلمین سایه لی حاضرگی
وپالانی صنایعی ومعارفی بولان بسرمانلانی
یتی نی واخلاقینی اوزبولجاغین ؛ هلی گه
ی بیلمدین وملی مکتب لاردان محروم بولغان
ستانده بوندان سونغ اوزلینیف مشهور
جاغین شو دار المعلمین داغستان نی آلدین

یرلی بولما قلیغی اوچون اینك گیرکلی بیلمنی بیر
بناسی بولما قلیغین بیان اینگین سونغ نور محمد
شاه سوارووف غه خطاب ایتیف : داغستان
نی اوبلاستنوی ساوه تی تیندان سیزگه
تشکر بوزنو بیلدیره مین . بیز سیزین قدر
وقیمتیغیزنی بیله بیز ؛ شو بیلمنی چیغاغان
یری بولاجاق دار المعلمینیز سیزین
قصد یغیز وکوگیگیز سایه لی بولغان نی بیله بیز ؛
سیزگه تشکر ایتماق بولان بیرچه داغیده نیچه
اولو ایشله نی ایتمگه توفیق بیرسین دف تیله بیز
یا نغی مکتبیزغه مدیر ایتیف تعیین اینگین
کنجه لی جواد بیك رفیع بیگوف غه ده توفیق
لیر تیله بیز . اومو ت ایته بیز سیزین چالشما
قلیغین وغیرتیغیز سایه لی داغستانیز بیلمنی
نورلاندیرتیشلی کوریده فای آلیردیف ؛
داغستانیزده مدینت غه اولو یاراشماق لار
گورستماق بولان تیشلی بولغان سیلی لیقنی
حاصل ایتیف بولور . باماتوفدان سونغ جواد
بیك سوزگه باشلادی : داغستان هلی بیلیم
یاغیندان گیریده بوساده اومو ت ایته مین
داغستان بوتون قافقاسیاده غی بسرمانلاغه
اولگو بولوف بسرمان لیقنی اورلینماق لغینه
تیشلی قوللوق ایتردیف ، مین داغستانغه
خاص وقده ماغاتاپشورولغان شو مکتب غا
قوللومدان گیلگین قوللوقنی قیزغانمای ایته
جاغیمنی بیان ایته مین . جواد بیك دیف
سونغ داغستان اوبلاستنی کامیتنی آلدینغی رایسی
باشچیسی جلال الدین نورتماسوف سوز سویلدی :
داغستان ، اوروپا بولان آسیانی آراسینده بوسه ده
حاضرگی تاریخ ده انقلابنی ایچینده دیر . وشو گیرگلی
گونلیرده بیزگه ملت نی مربی لیرن یتشدیره گین
دار المعلمین آچیله ؛ بیزاونو تماییف بیزگه بونالایلی
لیف یا نغیز انقلاب وحریت سایه لی حاصل بوله
اومو ت ایته بیز شو آچیلغان دار المعلمین ملتنی
گاسب فقیرلرینی یوره ك لیرین تینچاینه جاق فایده
لار بیریردیف . (شاه سوارووف تیفلیسدین
گیلگین بیرکاغیذنی ایچینده گی زاتدان خبر بیره :
داغستانده ملی موزه خانه آچماق اوچون (.....)
روبله گا میسارلار طرفیندان خاص ایتیلما قلیغین
بیان ایتدی . هر سویله نگین سوز مجلس طرفیندان
اولو آلغیشلاندی . آرتده شمالی قافقاسیه نی

وداغستان نی مفتی سی نجم الدین افندی سویلدی
مفتی افندی داغستان نی عالم لیرین وضیالیلارین
هر ایشده بیر بولما قغه چاقیره ؛ دار المعلمین نی
واونو آچما قغه اینك اولو سبب بولغان نور محمد
شاه سوارووف غه بارك الله بیره . سونغ آیته
افندیلر ! هر کیم ملت گه قولوندان گیلگین قوللوق
نو ایتسین ، هر کیمده ملت گه گیرك نه بوسه آنی
چیغارسین . بیز عالم لیر ایته جاق قوللوق بولان
سیز ضیالیلر ایته جاق قوللوقلار بیر بیرینی لازم
وملزومودر ؛ آره غیزده بیرده آیریلیق ، غیریلیق
وسوز قلوق بولماسین . هالی دین ده ، ملت ده
شو ایکی تابونو یعنی عالم لینیده ضیالیلا نیده
قوللوق ایتما قلیغینه حاجتلی ، چالیشا ییق ، بز
چالیشساق الله تعالی بزگه کومك ایتردیف
دعا ایتمگه باشلادی ، حاضر بولغان اولوآدملار
تازه یوروك بولان دعاغه قوشولدو . دعادان
سونغ اینجینار عادل گیری دایت بیکوف مفتی
افندی دن بر ایکی سوز سویلمگه اذن طلب
ایتدی : افندیلر ! الدینغی تورك لینیده اروس
لنیده داوونو زمانیندا داغستانده بولغان فتنه ده
فتنه گه قوشولغان دیف شك لیك بولان کوف عالم لی
تونشاق ایتدی اولتوردو ، کوف اوی اهل لنی
سیزگه بیه ریب مالین ملکون آلدینغی فاچم لیف
مصادره ایتیف چیغاریب آلغان ایدی ؛ اومصادره
ایتلگین مال وملك هاتیلیب آقچه سی آخر وقت
لاغه قدر خزنه ده ساقلانه ایدی . مونداغ
یتی سگز ییل اول داغستانده صنیعت مکتب
آچما قغه اذن بیریلیب مظلوم داغستانلیلانی
ملك لرینی آقچه سی اومکتب نی تیکمه خاص ایتلدی ؛
مونه بیز ایچینده بولغان هلی بیر قسمسون دار-
المعلمین ایتیف توتغان صنعت مکتب نی بناسی بزین
مظلوم قاردا شلار ربیزنی حلال مالی وکوز یاشلاری
تیگیلگیندن شوغار گوره تیلیمین اومظلوم
ومرحوم داغستانلی قاردا شلار ربیزنی روحلاری
راحت بولما قلیغی اوچون بیرداغی دعا ایتیگین
ده دی . مفتی افندی ایکنجی لی بیرداغی دعا
ایتدی . وشولای بیان اینگین سونغ مجلسده بولغان
لار بیك متاثر بولدو : روحلاریغیز شات بولسون
ای مظلوم قاردا شلار ! مالیغیز قان توگیگین ،
مالین چیغاریف آلغان لانی قولوندان آلندی ؛
مالیغیز بولان ایشلینگین بنا ، ملتنی تعلیم وتربیه
خانه سی (اوبو) بولدو ؛ راحت بولوغز معصوم ، محترم ،
مجاهد قاردا شلار ! دیف ایتیلدی . وشو
سوز لیر بولان داغستانیزنی بیرنچی عالی مکتبنی ،
دار المعلمین نی آچیلما قلیغینی مجلسی تمام بولدور .

محمد کریم

(ناشره ومحرره محمد میرزا ماوزایوف)

«اوفا»، «بیرم»، «سمارا» گوبیرنه لیرده مختاریت اعلان ایتیلگین.

«باشقرد» لار اورینبورغ نوابلاناسینده غی تاتارلانی بیرتایفه سی دیر.

(۳۹ نجو دیویزیا)

تورکلنی یاغینده داوده بولغان سالداتلانی و ۳۹ نجو دیویزیاسی قایتیف کیله توره بیروگه ده تینغلامای اوستونده گی ابسیرلگه ده یا اوزلنی کامیتیت لرینه ده قارامای، شو سالداتلار یولنو بویونده بیك اولو قالمغار فتنه لیر ایته، هار واگزال ده تابولغان بسرمان لغه ایته خاصوقده اولو ظلم لار خنجالین ساووتون آله، بورکون اوفراغین چیغارف آله، قارشی اری بری دیگین گشی بوسه اولتوره. شولانی ایکی شالونو بولغان خسرو بورت نو واگزالینده توقتاف: شو زمان شونده شهرده ایکی بسرمان گشی یا بوشغان بربری بولان، شو زمان یوروغونده غی سالداتلار هواغه توبك لیر آنغان: شو زمان واگزال ده غی و ۳۹ نجو دیویزیانی سالداتلاری آتیشماغه باشلاف شهرنی اوستونه توف - توبك فولیموت بولان واگزال نی یوروغونده غی بسرمان لغه آتیشماغه گیریشگین، شولای اولو قالمغار فتنه لر بولغان. هالیده نیچه گشی اولگین نیچه گشی یارالانغان محکم خبری بیلینمی. ایشگه قاراغان زمانده اولو ضرر لار بولماغه یارای. داغیده شو سالداتلار یولنو بویونده واگون بولان بیرگن مالنی تالاف اوغارده اولو ضرر لار ایته.

(گورونی ده فتنه)

گورونی ده گی چیجان لانی فولگونه ساووت آلف گیله بولغان شو فولك نو ایکی ابسیریده بیر آز ساتنیك لیرده، شولار اوزلنی توبك لیری بولان بیرچه گورونی گه یتیشگن زمانده اولانی آلدینه چیقغان گورونی ده گی سالداتلارده ایشچی لیرده شو توبك لنی چیغاریف آلماغه دیف، شو زمان چیجان لانی ابسیرلری آیتغان: شو ساووت بیزگه فاچه لیقدان بیزین ساقلامغه بیریلگین، بیزین قولو بوزده شولای کاغذلار ده بار بیز باره یف سالداتلانی ساویتینه، شو ساووت نو بیزگه بیرمگه تیشلی بوسه آلیر بیز بولماسه قویار بیز دیف، شو غار سالداتلار لارده راضی بولور یمك بولغان شو زمان سالداتلانی آراسیندان بریسی چیجانلانی ابسیرینه توبك بولان اورغان، هالی شو چیجان لار اولاغمده اوروف اولو قالمغار داوبولوف شو زمان چیجان لارده قوون چیغیف گیلف کویدورمش دینده بسلاندانده ایکی ده یاقدان ماشین یولنوده بوروف شونده گورونی ده گی سالداتلار

لار بولان داو ایتمگه گیریشگین. ایکی یاقدان تیل لنیده گیشگین بیرده میکینلی خبر بیلینمی وامّا خبربار نافزاووت لارده یاللای شهر نیده چیجان لار یاللانغان دیف. هالی تورك یاقدان گیله گن سالدات نیده شو چیجان لانی اوستونه یبه ریف باره توره اولانی فتنه سین باسیلتماغه دیف. شو غار اوشاغان خبرلار «تیریشکی» اوبلاستنی بارده یاقلارینداان گیله. تیریشکی اوبلاستده غی قازاق لنیده اینگوش لنیده آراسینده اولو فتنه لیر بولغان. ماشین یول بوزولوف تلگرام - تلیفون گیسیلگین گه بوسه یارای بیرده گیرتی خبرنی بیلیف بولمای. آرتده گیلگین خبرلاغه قاراغانده قازاق لارده اینگوش لارده یارا شولوق ایتماق اوچون داونو توقتاتغان.

داغستان قارداشلار!

هارگون داغستان دان، بیلیجیده ن، دربند دین، انجیده ن، چیر یورتدان تیمیریول بولان نه چه سی مینك سالدات یوروی قافقازدا جیبلغان عسکرده ن.

بیز قولو بوزدان گه لگه ن چاقی حرکت اه ته بیز، گه ته گه ن سالداتلاغا انغلاتماغا داغستان مسلمانلار فراخت فتنه سیز، هه چ بیر سالدات غا ضرر اه تمه ی توراغانین. وتورماغا سویه گه نین.

امّا گه ته گین سالدات کوف آراسیندا ایشنی بیلمه یگه ن وانغلامایغانلاری بولماغا یارای. اوغار گوره تیله یبیز ماشین یوللاغا، واگزال لاغا یوروق گه لمه گیز. تیمیریول بولان یورومه ی تورماغا عمل اه تگین. یورومه سه بولمایغان عذار سوبار گیشی بولسا اوغارداسا ساووت بولان چیقماغا یخشی توگول.

نه چاقیدا قصد اه تمه گه تاریف یولنو ساو سلامت ساقلاماغا، بیزگه اولو بالاه گه له جك تیمیریول بوزولوپ گه ته گه ن عسکر یول بوزولغان یه رده قالسا بیزین باشیبزغا توشه جك اوقدر کوپ عسکرنی بوقیبین لی زماندا ناموسون گوتمه گه اوداتینج ایش توگول. تیله یبیز سیزدن بوایشنی اولو لوغون انغلاغین انغلا تیغیز ساقلا نیغیز.

داغستان ملی کامیتیتینی رئیسی سیف الدین کوواراشالو
داغستان نی اوبلاستنوی کامیتیتینی رئیسی زبیر تیمیرخانوف.
داغستان نی اوبلاستنوی کامیساری باصیة شاخانوف.

(«انجی» ده سالدات لانی فتنه سی)

«اکایوف» دگن ملیزیالنی بیر ابسیریده ملیزیالنی بیر داغی اروس ابسیریده انجی ده فاتیوتغه مینیف اورام بولان باره بولغان «اکایوف» دگن ابسیرف کیف بولوف بیر ایکی تا بانچه اتغان بولغان. شهر داغی سالداتلاردان ۳۰ چاقی سالدات گیلف شو اکایوف دان تا بانچه نی چیغارف آلماغه گیریشگن. اوستونه ایکی - اوچ ملیزیا گیلف «بیزین ابسیر لگه نه دیسیز سیزدف؟ خنجال شو شگه بولان اوستونه چاووف ابسیرلنی قولوندان چیغاریف آلماغه گیریشگین. سالداتلار اوزلنی سالدات لارینه ملیزیالار اوزلنی ملیزیا کرینه قوون سالیف فتنه برآز اولو بولماغه باشلاغان. ۳۰ - ۴۰ چاقی ملیزیا شهرنی باوونوا بچینده توروف قوون چیغیف گیلگین ۳ مینك چاقی سالدات لاغه قارشی داو ایتف اولانی قاچیرغان. شو فتنه ده بیر ملیزیا اولگین اکایوف بولان بیرچه بولغان اروس ابسیرده یارالانغان. سالدات لانی ۶ - ۷ سی یارالانغان ۲ سو اولگین دیف خبر بار. امّا آنی سالداتلار بیلدیرمی. شو ایشنی حقیقنده شورادان ملیزیالار اوزلنی وکیل لیرن یبیه ریف سالدات لاغه بیلدیرگن: شو ایشده آز عیب بزیکی لیرده بولماق سایه لی بیزین قولوبز بوتوبز بایلانغان. امّا سالداتلار شولای ایشلنی داغی ایتسه شو سببدین بولغان فتنه لنی مسئولیتی (عیبی) سالداتلارده بولاجاقدیف. سالدات لانی ساویتی ارتده داغی شولای ایشنی بولماغه قویماسبیز، فتنه ایتمگه چالیشاغان تیل ایته گن آدم لغه ده بیز جزا ایتربزدف جواب بیرگن.

اعلان جنکو تیلی عبدالعزیزنی اولانی نجم الدین نی آتی تاس بولغان، قاره کوك توسگه اوغان ۲ ییل بیتگن قوروغو بالی قیسقه، ارقه سیندن آق بری بار. تافغان گشی گه یتسی ۵۰ مناث بیره. تافغان گشی اوغار بیلدیرسین.

(ادارهٔ غه مکتوب) باشی ۳۳ نومیرده

سیز بیله سیز ملت معلم لنی، مقتدر مربی لنی غیرتی بولان مدنیت غه وسعادت غه یتیشیر مقتدر مربی ومعلم ایوسه بانغیز نظاملی دارالمعلمین لیر سایه یتیشیر. مین ایکی ییل اول داغستانغه گیله گینده تیفلیسده قافقاسیه یاقنی آلیاقده غی معارف مدیری بولان یولوغوب داغستانده دارالمعلمین آچیلماسه اوزلنی وظیفه (ایش) سین یوروتوف بولماجاقنی بیان ایتگین واوندان شونو آچماغه جواب ده آلغان ایدیم. اوزمان دارالمعلمین آچماقنی حقیقنده منسترلیر دین اذن طلب ایتگین ایدك؛ سیز بیله سیز استبداد نی زمانینده منسترلیر